

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 7 lutego 2018 r.

DSR.IV.0702.3.2017.ES

Pan
Robert Mamątow
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senatu RP

Odpowiadając, na wystąpienie z dnia 24 lipca 2017 r., znak: BPS/KPCPP-0330-163/17, w sprawie prac oraz konkretnych rozwiązań wypracowanych w obszarach, których dotyczą postulaty zawarte w petycjach nr P9-02/17, P9-08/17 oraz P9-10/17, uprzejmie informuję;

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są obecnie analizy możliwych do wprowadzenia zmian w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz opiekunów osób niepełnosprawnych. W toku prowadzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prac, analizowane są wszystkie postulaty i propozycje rozwiązań w tym również zgłaszane przez środowiska skupiające osoby niepełnosprawne oraz opiekunów osób niepełnosprawnych w zakresie należącym do ministerstwa, w tym m.in. postulaty dotyczące: wysokości zasiłku pielęgnacyjnego, zniesienia dysproporcji w wysokości świadczeń dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych i opiekunów osób niepełnosprawnych od dzieciństwa, braku prawa do świadczenia pielęgnacyjnego opiekunów mających ustalone prawo do własnego świadczenia emerytalno-rentowego, które jest niższe od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.

Postulaty środowisk osób niepełnosprawnych, w tym ww., a także kwestia niezrealizowanego przez rząd poprzedniej kadencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13, są przedmiotem prac międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Rozwiązań w zakresie Poprawy Sytuacji Osób Niepełnosprawnych i Członków ich Rodzin, który został powołany zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów nr 89 z dnia 29 sierpnia 2016 r.

W skład zespołu, obok przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, weszli również m.in. przedstawiciele resortów zdrowia, edukacji i finansów.

Do zadań Zespołu należy opracowanie:

- 1) analizy aktualnej sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do edukacji, kultury, zatrudnienia oraz świadczeń zdrowotnych;
- 2) kompleksowych rozwiązań w zakresie poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin z uwzględnieniem postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169);
- 3) propozycji rozwiązań legislacyjnych i systemowych mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.

Niemniej, wskazanie zakresu ewentualnych zmian i rozwiązań systemowych nie jest możliwe na tym etapie ww. prac.

Należy jednak podkreślić, że prace ww. Zespołu, uzależnione są od wypracowania nowego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności. Prace w tym zakresie prowadzone są w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Systemu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Niezdolności do Pracy, powołanego zarządzeniem nr 6 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2017 r. Głównym zadaniem Zespołu jest dokonanie analizy funkcjonowania systemu orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy w kontekście ich spójności i konieczności koordynacji działań lub możliwości ich zintegrowania oraz opracowanie projektu ustawy o orzekaniu o niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Zgodnie z postanowieniami ww. zarządzenia, zakończenie prac Zespołu powinno nastąpić nie później niż do dnia 31 marca 2018 r.

Ponadto, obok powyższych działań, wprowadzono szereg, wskazanych poniżej rozwiązań, mających na celu zwiększenie wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało projekt nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wprowadzającej możliwość nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub świadczenia przedemerytalnego przez byłych opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna z powodu śmierci osoby niepełnosprawnej nad którą opieka była sprawowana.

Wprowadzająca powyższe ustawa z dnia 6 października 2016 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach przedemerytalnych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1940), weszła w życie 1 stycznia 2017 r.

Poza tym, istotnym działaniem zwiększającym wsparcie materialne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest znaczne podwyższenie następujących świadczeń:

- świadczenie pielęgnacyjne - od 1 stycznia 2017 r., w wyniku zastosowania po raz pierwszy waloryzacji świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej, jego wysokość wzrosła o 106 zł do kwoty 1406 zł, a od 1 stycznia 2018 r. wzrosła do kwoty 1477 zł miesięcznie,

- minimalna emerytura - od 1 marca 2017 r. waloryzacja emerytur i rent, spowodowała wzrost najniższej emerytury o 117,44 zł, co oznacza, że minimalna emerytura wynosi 1000 zł,

- renta socjalna - od 1 marca 2017 r. wzrosła także renta socjalna o 98,65 zł, do 840 zł.

Poza tym, z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 maja 2016 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (Dz. U. z 2016 r. poz. 972), która realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2014 r. sygn. akt SK 7/11.

Dzięki zmianom wprowadzonym ww. ustawą, w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, więcej niż jeden opiekun może pobierać świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. W szczególności, jeśli w jednej rodzinie jest np. dwoje dzieci niepełnosprawnych, każdy z rodziców może otrzymywać świadczenie pielęgnacyjne z tytułu zakończenia aktywności zawodowej spowodowanego koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Istotne jest, że wsparcie dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi realizowane jest także poprzez Program „Rodzina 500+” - na podstawie ustawy *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, przyznawane jest świadczenie wychowawcze - w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. Przyznanie świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, rozumiane jako jedyne lub najstarsze dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia, jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 800 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 1200 zł w przypadku rodzin, w których wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowej jest więc o 50% wyższe niż kryterium podstawowe. Na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie świadczenie wychowawcze przysługuje wszystkim rodzinom, bez względu na ich dochód.

Szacuje się, że liczba dzieci niepełnosprawnych w gronie dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego wynosi ok. 220 tys., czyli świadczeniem wychowawczym objętych jest 90 % wszystkich niepełnosprawnych dzieci w wieku do 18. roku życia. Oznacza to, że przeciętna miesięczna kwota wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, na dzieci niepełnosprawne wynosi ok. 110 mln złotych, czyli rocznie wynosi ok. 1,32 mld złotych.

z up. **MINISTER**
Bartosz Marczuk
PODSEKRETARZ STANU